

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Ratahankkeiden käyttöönottolupa- menettelyt

Yksityisraiteen haltijoiden
yhteistyöryhmä 15.2.2024

Yleistä

- Ratahankkeisiin liittyviä käyttöönottolupamenettelyjä koskevat toisiaan seuraavat vaiheet:

Rataverkon haltija laatii	Traficom antaa
Suunnitelma rautatiehankkeesta	Ilmoitus käyttöönottolupatarpeesta
Rakentamisaikainen käyttölupahakemus	Rakentamisaikainen käyttölupa
FI-tarkastuspyyntö	FI-tarkastustodistus
Käyttöönottolupahakemus	Käyttöönottolupa

Vuoropuhelu Traficomin kanssa

- ▶ Traficomin asiantuntijoihin kannattaa ottaa yhteyttä hyvissä ajoin ja matalalla kynnyksellä jo ennen rautatiehanketta koskevan suunnitelman toimittamista, mikäli on esimerkiksi epäselvyyttä suunnitelman toimittamisen tarpeesta, tai sen laatimiseksi tarvitaan lisäohjeistusta tai neuvontaa.
- ▶ Traficomille voi myös ehdottaa hankkeen esittelyä ennen suunnitelman toimittamista, minkä lisäksi kokouksia voidaan pitää hankkeen kuluessa tarpeen mukaan.

Suunnitelma rautatiehankkeesta

- ▶ Rakennettaessa uutta rataa, tai olemassa olevaa rataa parannettaessa tai uudistettaessa tulee rataverkon haltijan toimittaa Traficomille [raideliikennelain](#) 55 §:n mukainen suunnitelma rautatiehankkeesta.
- ▶ Suunnitelman toteutus voidaan käynnistää vasta, kun Traficom on ilmoittanut, tarvitaanko suunnitelman perusteella uusi käyttöönottolupa.
- ▶ Suunnitelmassa kuvataan tarkasti kaikki hankkeessa tehtävät työt, hankkeen laajuus sekä turvallisuusvaikutukset rautatiejärjestelmään.
- ▶ Suunnitelmassa tulee myös mainita, käytetäänkö raidetta/raiteita vaarallisten aineiden kuljetuksiin.

Suunnitelma rautatiehankkeesta

- ▶ Rata koostuu seuraavista osajärjestelmistä:
 - ▶ Infrastrukturi (INF) (raide, vaihde, tukikerros, alus- ja pohjarakenne, tunneli, asema)
 - ▶ Ohjaus, hallinta ja merkinanto (OHM/CCS) (liikenteenohjaus, opastimet, radan merkit)
 - ▶ Energia (ENE) (rautatiesähköistys).
- ▶ Seuraavilla dioilla on esitetty tarkemmin, millaisten eri osajärjestelmiin kohdistuvien muutosten osalta suunnitelma rautatiehankkeesta tulee toimittaa.

Suunnitelma rautatiehankkeesta (INF)

- ▶ Käytännössä suunnitelma pitää toimittaa **esimerkiksi** silloin, kun:
 - ▶ raide lisätään tai poistetaan,
 - ▶ ratapiharaiteen päällysrakenne uusitaan kokonaisuudessaan,
 - ▶ päällysrakenne uusitaan vain osittain, mutta tämän seurauksena päällysrakenneluokka muuttuu,
 - ▶ kiskoja tai pölkkyjä vaihdetaan yksittäistä raidetta laajemmin,
 - ▶ vaihde vaihdetaan ja sen tyyppi muuttuu,
 - ▶ tehdään sellaisia muutoksia, joiden seurauksena akselipaino tai nopeus raiteella kasvaa,
 - ▶ uusitaan ratapihan kuivatusjärjestelmää (ml. useamman rummun uusiminen).

Suunnitelma rautatiehankkeesta (OHM ja ENE)

- ▶ Käytännössä suunnitelma pitää toimittaa **esimerkiksi** silloin, kun:
 - ▶ toteutetaan tasoristeysturvalaitos
 - ▶ turvalaitteisiin tehdään muutoksia maastossa tai turvalaitetiloissa,
 - ▶ kaapelointia uusitaan,
 - ▶ syöttöasema uusitaan tai päämuuntaja vaihdetaan,
 - ▶ ajo- tai kannatinlankoja uusitaan laajemmin kuin yksittäisen raiteen osalta.

Liitteet suunnitelmaan rautatiehankkeesta

- ▶ Suunnitelmaan tulisi liittää muutosta ja hankkeessa tehtäviä töitä kuvaavia dokumentteja, esim. raiteistokaavio, suunnitelmakartta, työselostus tms., jotta hankkeesta saadaan mahdollisimman kattava ja yksiselitteinen käsitys.
 - ▶ Tarvittavien tietojen ja liitteiden puuttuessa käsittely voi viivästyä.
 - ▶ Puutteelliset tiedot voivat johtaa myös käyttöönottolupatarpeeseen vaikka täsmällisemmillä tiedoilla siihen ei tarvetta olisikaan
- ▶ Lisäksi suunnitelmaan tulee liittää YTM-asetuksen (EU 402/2013) mukainen muutoksen merkittävyyden arviointi, joka on allekirjoitettu ja hyväksytty. *Tämä ei koske ilmoitusmenettelyssä olevia yksityisraiteen haltijoita.*
- ▶ Jos rataverkon haltijat ovat poikkeuksellisesti keskenään sopineet, että yhteen suunnitelmaan sisältyy useamman kuin yhden rataverkon haltijan alueelle sijoittuvia toimenpiteitä, asianmukaiset valtakirjat tai sopimukset on myös toimitettava suunnitelman liitteenä.

Ilmoitus käyttöönottolupatarpeesta

- ▶ Traficom tarkastaa, että hakijan toimittama suunnitelma on riittävä käsittelyn aloittamiseksi ja pyytää tarvittaessa hakijalta lisätietoja sähköpostitse kuukauden sisällä suunnitelman saapumisesta.
- ▶ Kun tarvittavat lisätiedot on saatu, Traficom ilmoittaa hakijalle sähköpostitse käsittelyn aloittamisesta. Ilmoitusta ei lähetetä erikseen, mikäli suunnitelma saadaan käsiteltyä kuukauden sisällä sen saapumisesta.
- ▶ Käsittely voi kestää enintään neljä kuukautta siitä, kun tarvittavat tiedot on vastaanotettu, ja sen aikana Traficom arvioi suunnitelman ja mahdollisten lisätietojen perusteella, edellyttääkö hanke [raideliikennelain](#) 52 §:n mukaisen käyttöönottoluvan.

Ilmoitus käyttöönottolupatarpeesta

- ▶ Traficom toimittaa hakijalle ilmoituksen käyttöönottolupatarpeesta, jossa on ilmoitettu, miltä osin käyttöönottolupaa edellytetään ja lueteltu ne kansainväliset ja kansalliset säädökset, jotka voivat tulla sovellettavaksi hankkeessa.
- ▶ Traficom toteaa ilmoituksessaan myös, miltä osin hanke katsotaan uuden rakentamiseksi, uudistamiseksi/parantamiseksi tai kunnossapidoksi.
- ▶ Ilmoitus toimitetaan myös sellaisessa tapauksessa, jossa käyttöönottolupaa ei edellytetä.
- ▶ Riippumatta siitä, onko hankkeelta edellytetty käyttöönottolupaa, tulisi aina noudattaa osajärjestelmiä koskevia yhteentoimivuuden teknisiä eritelmiä (YTE) ja kansallisia määräyksiä.

Suunnitelmien ja hakemusten toimittaminen

- ▶ Lomakkeet suunnitelmalle rautatiehankkeesta, rakentamisaikaiselle käyttölupahakemukselle ja käyttöönottolupahakemukselle löytyvät [Suomi.fi:stä](#) sekä [Traficomin verkkosivuilta](#).
- ▶ Lomakkeet sekä vapaamuotoiset FI-tarkastuspyynnöt liitteineen pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköpostitse Traficomin kirjaamoon, osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi sekä kopiona Traficomin asiantuntijoille.
- ▶ Käsittelystä Traficom perii voimassa olevan liikenteen maksuasetuksen mukaisen suoritemaksun, tällä hetkellä 250-300 €/työtunti.

Hyödyllisiä linkkejä

- ▶ <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/rataverkon-haltijoille>
- ▶ <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/radan-kayttoluvat>
- ▶ <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/raideliikenne/raideliikenteen-saadokset>
- ▶ <https://www.traficom.fi/fi/asioi-kanssamme/rautatieliikenteen-onnettomuuksista-ja-vaaratilanteista-ilmoittaminen>

Uutiskirjeet

- ▶ Voit halutessasi tilata Traficom:n Uutiskirjeen yksityisraiteen haltijoille
- ▶ Tilauksen voit tehdä sähköpostitse rautatieturvallisuus@traficom.fi
- ▶ **Muut** Traficom:n uutiskirjeet löydät osoitteesta <https://uutiskirjeet.traficom.fi/>
- ▶ Uutiskirjeen tilauksen voi peruuttaa milloin tahansa, ohjeet jokaisessa uutiskirjeessä

Tämä on Traficom:n uutiskirje yksityisraiteen haltijoille ja yksityisraiteilla toimiville. Uutiskirjeissä on ajankohtaista asiaa raideliikenteen turvallisuus- ja yhteentoimivuuskysymyksistä ja se ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Vuoden 2023 ensimmäisen kirjeen teemoina ovat vaarallisten aineiden kuljetus, inhimilliset ja organisatoriset tekijät rautatieturvallisuudessa, muistutus ilmoittaa vaaratilanteista sekä yksityisraiteiden ratahankkeet.

Yhteystiedot

- ▶ Elisa Pajunen, erityisasiantuntija (INF, PRM)
elisa.pajunen@traficom.fi, p. 029 534 6811
- ▶ Jarkko Voutilainen, erityisasiantuntija (OHM, ENE)
jarkko.voutilainen@traficom.fi, p. 029 534 5540
- ▶ Jenna Mikkola, erityisasiantuntija (INF, PRM)
jenna.mikkola@traficom.fi, p. 029 534 6821
- ▶ Marko Salo, erityisasiantuntija (ENE, INF)
marko.salo@traficom.fi, p. 029 534 6136
- ▶ Matti Polvi, erityisasiantuntija (OHM)
matti.polvi@traficom.fi, p. 029 534 6818.

Kiitos!

